

Погрешни схващания срещу факти

за приноса на д-р Ричард А. Гарднър

ДЕЗИНФОРМАЦИЯ СРЕЩУ ФАКТИ

ЗА ПРИНОСА НА

Д-Р РИЧАРД А. ГАРДНЪР РЕВИЗИЯ ОТ *МАЙ* 2002 Г.

Всяка истина преминава през три етапа:

Първо, тя бива осмивана.

Второ, тя се противопоставя яростно.

На трето място тя се приема като очевидна.

Артур Шопенхауер (1788-1860)

Настоящият документ е изготвен с цел да се коригират някои неверни твърдения и погрешни схващания за някои от моите приноси. За съжаление, някои от моите позиции по различни въпроси бяха погрешно интерпретирани. Някои от тях са породени от конфликти в правната сфера, където адвокатите често подбират материали извън контекста, за да подобрят позициите си в съдилищата. Това е естеството на състезателната система и е една от причините за противоречията, които понякога съпътстват моите изказвания. Някои от тези погрешни схващания и изкривявания са станали толкова широко разпространени, че сметнах за разумно да формулирам това изявление.

В продължение на много години бях свидетел на това, че се представям погрешно, че работата ми се изопачава и че се разпространяват различни измислици и дори заблуди за мен. Бях свидетел дори на клеветнически и обидни твърдения за мен, за които бях сигурен, че се разпространяват съзнателно и преднамерено. Обикновено позицията ми беше, че най-добрият отговор на тези изопачавания и неверни твърдения за работата ми е да продължа напред, да продължа да допринасям и да продължавам да творя. Въпреки това ставаше все по-очевидно, че някои отговори са необходими, особено в съдилищата. Освен това интернет беше използван за извършване на много от тези изопачавания, в резултат на което те станаха още по-широко разпространени. Напоследък наричам тези материали "рециклиран боклук", боклук, който се появява не само в интернет, но понякога дори и в професионални списания. Моите собствени служители, приятели и колеги ме призоваха да отговоря публично на тези погрешни схващания и измислици: така се появи този документ.

СИНДРОМ НА РОДИТЕЛСКОТО ОТЧУЖДЕНИЕ

Дезинформация: Работата на д-р Гарднър върху PAS е "противоречива"

Факт: Подтекстът тук е, че тъй като съществуват спорове, има нещо съмнително в моя принос. Много новоразработени научни принципи стават "спорни", когато се разглеждат в съдебната зала. За адвокатите е полезно да заемат противоположна позиция и да създават противоречия там, където те не съществуват. Това е неизбежно в контекста на състезателното производство. Добър пример за това явление е начинът, по който ДНК тестовите бяха разгледани в процеса срещу О Джей Симпсън. ДНК тестовите са една от

най-научно обоснованите процедури. Въпреки това съдебните заседатели сметнаха за уместно да поставят под съмнение валидността на тези доказателства и ДНК се превърна в противоречива тема за този процес. Силно подозирам, че онези членове на журито, които са стигнали до заключението, че ДНК доказателствата не са научно обосновани за О Джей Симпсън, биха се борили яростно за тяхната допустимост, ако бяха съдени за престъпление, което всъщност не са извършили. Онези, които отхвърлят моите изказвания, тъй като някои от тях уж са "противоречиви", заобикалят истинския въпрос, а именно: какво конкретно е предизвикало противоречието и, което е по-важно, дали казаното от мен е разумно и валидно? Фактът, че нещо е спорно, не го прави невалидно.

Но защо изобщо се стигна до тези спорове? Що се отнася до това дали съществува PAS, по принцип не сме свидетели на подобни спорове по отношение на повечето други клинични единици в психиатрията. Експертите могат да имат различни мнения по отношение на етиологията и лечението на дадено психично разстройство, но обикновено има някакъв консенсус относно неговото съществуване. И това би трябвало да е особено валидно за едно относително "чисто" разстройство като PAS - разстройство, което е лесно диагностицируемо поради сходството на симптомите на децата, когато се сравнява едно семейство с друго. През годините съм получавал много писма от хора, които по същество казват: "Вашата книга за PAS е невероятна. Вие не ме познавате и въпреки това имах чувството, че чета биографията на собственото си семейство. Написали сте книгата си, преди да започнат всички тези проблеми в моето семейство. Сякаш сте предвидили какво ще се случи." Защо тогава трябва да има такива спорове за това дали PAS съществува или не?

Едно от обясненията се крие в ситуацията, в която се появява PAS и в която се поставя диагнозата: жестоки съдебни спорове за попечителство над деца. След като даден въпрос бъде отнесен до съда - в контекста на състезателно производство - е добре едната страна да заеме точно обратната на другата позиция, ако иска да надделее в този форум. Родител, обвинен в предизвикване на PAS у дете, вероятно ще използва услугите на адвокат, който може да се позове на аргумента, че няма такова нещо като PAS. И ако този адвокат успее да докаже, че PAS не е включен в списъка на DSM-IV, тогава позицията се счита за "доказана". Единственото, което се доказва, е, че DSM-IV все още не е включил PAS. Адвокатите обаче се надяват, че съдията ще бъде достатъчно простодушен, за да се поддаде на този несъстоятелен аргумент, и тогава ще заключи, че ако няма PAS, няма и програмиране, и така клиентът ще бъде оправдан.

Друг фактор, действащ в спора, е свързан с фалшивото обвинение в сексуално насилие, което обикновено е следствие от PAS. Това е толкова често срещан проблем, че има много хора, които отъждествяват PAS с фалшивите обвинения в сексуално насилие. Тези, които отричат съществуването на фалшиви обвинения в сексуално насилие, същевременно често отричат съществуването на PAS. Следователно хората, които твърдят, че PAS съществува, могат да се окажат критикувани като лица, които не вярват в съществуването на истинско сексуално насилие. На друго място съм обсъждал по-подробно този спор (Gardner, 2002a).

Дезинформация: PAS не е синдром

Факт: Има хора, които твърдят, че PAS всъщност не е синдром. Тази критика се среща особено често в съдилищата в контекста на спорове за попечителство над деца. Това е аргумент, който понякога се лансира от онези, които твърдят, че PAS дори не съществува.

PAS е много специфично разстройство. По медицинско определение синдромът е съвкупност от симптоми, проявяващи се заедно, които характеризират определено заболяване. Симптомите, макар и на пръв поглед да са различни, дават основание да бъдат групирани заедно поради обща етиология или основна основна причина. Освен това е налице последователност по отношение на такъв клъстер, тъй като повечето (ако не всички) симптоми се появяват заедно.

Съответно синдромът притежава един вид чистота, която може да не се наблюдава при други заболявания. Например човек, страдащ от пневмококова пневмония, може да има болки в гърдите, кашлица, гнойни хрчки и висока температура. Въпреки това лицето може да има заболяване, без да се проявяват всички тези симптоми. Синдромът по-често е "чист", защото повечето (ако не всички) от симптомите в клъстера се проявяват предсказуемо. Пример за това е синдромът на Даун, който включва множество на пръв поглед различни симптоми, които не изглежда да имат обща връзка. Те включват умствено изоставане, монголоиден тип изражение на лицето, увиснали устни, наклонени очи, къс пети пръст и нетипични гънки по дланите на ръцете. Съществува последователност в това, че хората, които страдат от синдрома на Даун, често си приличат много и най-често проявяват всички тези симптоми. Общата етиология на тези различни симптоми е свързана със специфична хромозомна аномалия. Именно този генетичен фактор е отговорен за свързването на тези на пръв поглед различни симптоми. Следователно има една основна, основна причина за синдрома на Даун: генетична аномалия.

По подобен начин PAS се характеризира с група от симптоми, които обикновено се появяват заедно при детето, особено при умерените и тежките видове (Gardner, 1998). Те включват:

1. Кампания за очерняне
2. Слаби, абсурдни или несериозни рационализации за омаловажаването
3. Липса на амбивалентност
4. Феноменът "независим мислител"
5. Рефлексивна подкрепа на отчуждаващия родител в родителския конфликт
6. Липса на чувство за вина за жестокост към и/или експлоатация на отчуждения родител
7. Наличие на заимствани сценарии
8. Разпространение на враждебността към приятелите и/или разширеното семейство на отчуждения родител

Обикновено децата, които страдат от PAS, проявяват повечето (ако не и всички) от тези симптоми. Това важи почти еднакво за умерените и тежките видове. При леките случаи обаче може да не се наблюдават всичките осем симптома. Когато леките случаи преминат в умерени или тежки, е много вероятно да са налице повечето (ако не и всички) симптоми. Тази последователност води до това, че децата с PAS си приличат едно на друго. Именно поради тези съображения PAS е сравнително "чиста" диагноза, която може лесно да бъде

поставена. Поради тази чистота PAS се поддава добре на изследователски проучвания, тъй като популацията, която трябва да бъде изследвана, може лесно да бъде идентифицирана. Освен това вярвам, че тази чистота ще бъде потвърдена чрез проучвания за междуличностна надеждност. Както и при други синдроми, съществува основна причина: програмиране от страна на отчуждаващ родител в съчетание с допълнителен принос от страна на програмираното дете. Именно поради тези причини PAS наистина е синдром, и то синдром по най-доброто медицинско определение на термина.

Дезинформация: PAS не съществува, защото не е включен в DSM-IV

Факт: Има хора, особено опоненти в спорове за попечителство над деца, които твърдят, че не съществува такова образувание като PAS, че то е само теория или че е "теория на Гарднър". Някои твърдят, че аз съм измислил PAS, с намек, че тя е само плод на моето въображение. Основният аргумент, който се привежда в подкрепа на тази позиция, е, че тя не фигурира в DSM-IV. Комисиите на DSM с основание са доста консервативни по отношение на включването на новоописани клинични явления и изискват многогодишни изследвания и публикации, преди да обмислят включването на дадено разстройство. Това е така, както трябва да бъде. PAS съществува! Всеки адвокат, който участва в спорове за попечителство над деца, ще потвърди този факт. Наблюдават го и специалистите по психично здраве и юристи, участващи в такива спорове. Те може да не желаят да го признаят. Може да го наричат с друго име (например "родителско отчуждение"). Но това не изключва съществуването му. Дървото съществува като дърво, независимо от реакциите на тези, които го гледат. Дървото продължава да съществува, въпреки че някои могат да му дадат друго име. Ако някой речник изборително реши да пропусне думата "дърво" в своя сборник с думи, това не означава, че дървото не съществува. Това означава само, че хората, които са написали тази книга, са решили да не включват тази конкретна дума. По същия начин, ако някой погледне едно дърво и каже, че то не съществува, това не означава, че дървото се е изпарило. То само показва, че гледащият, по някаква причина, не желае да види това, което е точно пред него (нея).

Назоваването на PAS като "теория" или "теорията на Гарднър" предполага несъществуването на разстройството. То предполага, че съм си го измислил и че то няма никаква основа в реалността. Да се каже, че PAS не съществува, защото не е включен в DSM-IV, е все едно през 1980 г. да се каже, че лаймската болест не съществува, защото тогава не е била включена в стандартните диагностични медицински учебници. PAS не е теория, а факт. Тези, които смятат, че PAS е плод на моето въображение, трябва да са способни напълно да игнорират постоянно нарастващия брой статии в рецензираните списания за PAS, както и решенията на съдиите в съдилищата, в които PAS е призната. Те се актуализират непрекъснато и могат да бъдат намерени на друго място на моя уебсайт (richardagardner.com/refs). Съответно, ако PAS е моя фантазия, тогава тези критици трябва да вярват също, че тук действа феноменът на груповата фантазия с все по-голям брой юристи и специалисти по психично здраве, които възприемат заблудата.

DSM-IV е публикуван през 1994 г. В периода 1991-1993 г., когато комисиите на DSM се събират, за да обмислят включването на допълнителни разстройства, в литературата има твърде малко статии, за да се оправдае представянето на PAS за разглеждане. Това вече не е така. Разбирам, че комитетите ще започнат да заседават за DSM-V през 2006 г. Като се има предвид фактът, че в момента в рецензираните списания има повече от 145

статии за PAS, е много вероятно дотогава те да са още повече. Списък с тях, който се актуализира непрекъснато, може да бъде намерен на адрес http://richardagardner.com/pas_peerreviewarticles. Освен това, като се има предвид фактът, че има повече от 68 решения, в които съдилищата са признали ПАС, е много вероятно до заседанието на комитетите да има още повече такива решения. Този списък също се актуализира непрекъснато и може да бъде намерен на адрес: http://richardagardner.com/pas_legalcites. Важно е да се отбележи, че DSM-IV не приема лекомислено всяко ново предложение. Техните изисквания са доста строги и това е оправдано. Жил дьо ла Турет описва за първи път своя синдром през 1885 г. Едва през 1980 г., 95 години по-късно, разстройството е включено в DSM. Важно е да се отбележи, че в този момент "синдромът на Турет" става разстройство на Турет. Аспергер описва синдрома си за първи път през 1957 г. Едва през 1994 г. (37 години по-късно) той е приет в DSM-IV и "синдромът на Аспергер" става "разстройство на Аспергер".

В DSM-IV изрично се посочва, че всички разстройства, съдържащи се в тома, са синдроми и те не биха били там, ако не бяха синдроми. Веднъж прието, наименованието синдром се променя на разстройство. Това обаче не е автоматично моделът за непсихиатричните разстройства. Често терминът "синдром" се заключава в наименованието и става толкова добре познат, че промяната на думата "синдром" в "разстройство" може да изглежда неудобна. Например синдромът на Даунс, въпреки че е добре познат, никога не се е превърнал в разстройство на Даунс. По подобен начин СПИН (Синдром на автоимунния дефицит) е добре разпознато заболяване, но все още запазва термина синдром.

Дезинформация: Публикациите на д-р Гарднър за PAS никога не са били рецензирани

Факт: В момента 15 от моите публикации за PAS са публикувани в рецензирани списания, а още 3 са в процес на печат. Последните са планирани за публикуване през 2002 и 2003 г. Тези позовавания могат да бъдат намерени в гореспоменатия списък с позовавания на PAS, който включва приблизително 125 рецензирани публикации от поне 150 други автори. Както беше споменато, този списък се актуализира периодично и може да бъде намерен на адрес: http://richardagardner.com/pas_legalcites

Дезинформация: Родителско отчуждаване (РО) съществува, но синдром на родителско отчуждаване (ПАС) не съществува

Факт: И двете съществуват. Съществуват много причини за родителско отчуждаване, например физическо насилие, емоционално насилие, вербално насилие, сексуално насилие и negliжиране. Но има и друга причина, поради която децата могат да се отчуждят от родител, а именно да бъдат програмирани в кампания на очерняне от отчуждаващия родител. Полученото по този начин разстройство, което аз наричам синдром на родителското отчуждение, също е форма на родителско отчуждение. Накратко, PAS е един от подтиповете на родителското отчуждаване. Наричането на PAS PA не може да не доведе до объркване. Една от причините за напредъка на медицината е, че ние ставаме все по-разбиращи за различните подтипове, които съществуват за всяко конкретно разстройство. Една от причините, поради които Хипократ е известен като баща на медицината, е, че той е започнал да прави такива разграничения. По негово време хората

са страдали от "припадъци". Именно той признава, че има различни видове припадъци, всеки от които изисква различен начин на лечение. Една от формите на пристъпите той нарича епилепсия. Друг пристъп той нарича хистерия. Неговата група е била достатъчно проникателна, за да разпознае разликите между тези различни видове припадъци и да осигури различни видове лечение. Преди триста години хората са страдали от сърдечни заболявания. Сега знаем, че има много различни видове сърдечни заболявания, всяко от които изисква свой собствен начин на лечение. Днес човек не би искал да отиде при лекар, който поставя диагнозата припадъци и сърдечно заболяване и не продължава по-нататък. Искаме конкретика. По подобен начин твърдението, че едно дете има родителско отчуждение, дава много малко информация. Всеки може да забележи това - клиентите, майката, бащата, двамата адвокати, попечителят и съдията. Искаме да определим конкретно вида на отчуждаването, а PAS е само един от възможните видове. Тогава ще сме в много по-добра позиция да осигурим специфично лечение. Онези, които по някаква причина избягват термина PAS, но приемат термина PA, са равностойни на онези, които биха диагностицирали припадъци и сърдечни заболявания. Това не представлява прогресия, а регресия.

Има много оценители, които напълно признават съществуването на PAS, но все още използват PA в съда. Те признават, че им е по-лесно да се справят с PA, отколкото с PAS. Никой няма да отрече PA. Много хора ще отричат PAS. Съответно на тях може да им е по-лесно докладите им да бъдат допуснати в съда и ще има по-малко аргументи срещу такова допускане. Такива оценители са късогледни. Използването на термина PAS посочва конкретен програмист. За разлика от тях използването на PA ясно показва, че децата са отчуждени и че всеки от родителите би могъл да прояви поведение, което да доведе до отчуждаване. Следователно терминът измества фокуса на съда от отчуждителя и пренасочва вниманието към това, което може да е само незначителен родителски недостатък, проявен от отчуждения родител. Следователно заместването на PA с PAS е лоша услуга за родителя, към когото е насочена. Освен това тези оценители не забелязват факта, че възпрепятстват общото приемане на термина в съдебната зала и евентуалното му включване в някое от бъдещите издания на DSM.

Съществува обаче компромис. Аз използвам PAS във всички доклади, в които считам диагнозата за оправдана. Използвам термина PAS и в моите свидетелски показания. Въпреки това мога да правя и коментари в тази насока както в докладите си, така и в показанията си:

"Въпреки че използвах термина PAS, важните въпроси за съда са: Тези деца отчуждени ли са? Каква е причината за отчуждението? и Какво можем да направим по въпроса?" Така че, ако човек иска просто да използва термина PA, той е научил нещо. Въпросът е каква е причината за отчуждаването на децата? В този случай отчуждението е причинено от майката (бащата) и трябва да се направи нещо за защита на децата от програмирането."

Това е основният въпрос за съда и е по-малко важен от това дали някой ще нарече разстройството PA или PAS, въпреки че аз категорично предпочитам термина PAS поради посочените причини. На друго място съм обсъждал по-подробно противоречието между PA и PAS (Gardner, 2002a).

Дезинформация: PAS не е признато в съдилищата

Факт: Отново не се споменава в кои съдилища. Въпреки че със сигурност има съдии,

които все още не са признали PAS (не се колебая да използвам думата "все още"), няма съмнение, че съдилищата с нарастваща бързина признават разстройството. В списъка на правните цитати на PAS, публикуван на гореспоменатия уебсайт (http://richardagardner.com/pas_legalcites), понастоящем са изброени 68 съдилища, които са признали PAS. Освен това съм сигурен, че има и други такива случаи, които не са били доведени до моето внимание.

Важно е да се отбележи, че на 22 ноември 2000 г., след двудневно изслушване, посветено на това дали PAS отговаря на критериите на теста Фрай за допустимост в съда, съдът в Тампа, Флорида, постанови, че PAS е получил достатъчно признание в научната общност, за да бъде допустим в съда. Лично аз свидетелствах през тези два дни и представих на вниманието на съда гореспоменатите рецензирани статии и съдебни решения, в които PAS е признат. Сигурен съм, че тези документи изиграха важна роля за решението на съдията. Впоследствие Апелативният съд на Флорида потвърди решението на по-долната инстанция. Това дело очевидно ще послужи като прецедент и би трябвало да улесни признаването на PAS в други случаи - не само във Флорида, но и другаде.

Освен това на 17 януари 2002 г., след двудневно изслушване, посветено на това дали PAS отговаря на критериите на Фрай за допустимост, съдът в Уитън, Илинойс, също постанови, че PAS е получил признание в съответната научна общност и следователно е допустим в съдилищата.

Важно е също така да се отбележи, че списъкът с правни цитати включва случаи не само в Съединените щати, но и в Канада, Австралия, Германия и Обединеното кралство.

Неоснователна критика: ПАС на д-р Гарднър даде на родителите, които злоупотребяват с деца, оръжие, което да използват срещу своите обвинители. По-конкретно, те отричат злоупотребата си и твърдят, че враждебността на децата е резултат от програмирането на PAS на обвинителя.

Факт: Не отричам, че някои добросъвестни насилници правят това. Не отричам, че някои добросъвестни насилници твърдят, че враждебността на децата няма нищо общо с тяхното укоримо поведение, а е резултат от програмирането на PAS в тях от страна на другия родител. Освен това няма съмнение, че такива насилници получават подкрепа в тази маневра за отклоняване на вниманието от своите адвокати. Също така е вярно, че някои съдии, особено тези, които не са надлежно запознати с PAS, са "повярвали" на този аргумент, като по този начин не са успели да разпознаят добросъвестната злоупотреба, която в действителност е била извършена в случая.

Последицата от тази критика обаче е, че по някакъв начин аз съм отговорен за това погрешно представяне на ПАС от страна на тези насилници. PAS съществува, както и злоупотребата с деца. Винаги ще има такива, които ще изкривят даден принос за собствените си цели. Девета глава във второто издание на книгата ми "Синдромът на родителското отчуждение" (Gardner, 1998 г.) предоставя на оценителите подробни критерии за разграничаване на истинските насилници от внушителите на PAS.

Към мен бяха отправени критики, защото някои специалисти по психично здраве и съдилища злоупотребяват с PAS и оправдават добросъвестните насилници, като твърдят, че враждебността на децата към тях е резултат от внушенията на PAS от страна на другия родител. Отново по някакъв начин аз съм обвиняван за това. За съжаление има много оценители, които твърдят, че са запознати с PAS, а очевидно не са. Винаги, когато нещо се

превърне в модна диагноза, ще има такива, които ще го тълкуват погрешно и ще злоупотребяват с него. Да се обвинява човекът, който първоначално е описал това разстройство, е равносилно на това да се обвинява Хенри Форд за автомобилните катастрофи или братята Райт за смъртните случаи при самолетите. Ние също така не забраняваме производството на автомобили и самолети заради подобни злоупотреби.

Дезинформация: Работата на д-р Гарднър в областта на PAS е била погрешно интерпретирана и прилагана от някои специалисти по психично здраве и юристи, в резултат на което някои родители са били неправомерно лишени от статут на първични попечители

Факт: Не отричам, че някои юристи и специалисти по психично здраве наистина тълкуват и прилагат неправилно работата ми, което е в ущърб на засегнатия клиент. И отново, изводът от тази критика е, че по някакъв начин аз съм отговорен за такова неправилно тълкуване на моя принос. Винаги ще има хора, които ще опростяват прекалено сложното явление и ще представят погрешно даден принос за свои собствени цели. Винаги ще има такива, които няма да разбират правилно това, което четат, и следователно ще го прилагат неправилно. Когато пиша, независимо дали става въпрос за PAS или за друга тема, старателно се опитвам да бъда ясен и се опитвам предварително да коригирам възможните погрешни тълкувания.

Неоснователна критика: PAS обвинява единия родител за отчуждаването на децата и оправдава другия

Факт: Това е вярно. Изводът от това твърдение е, че аз ирационално и необосновано обвинявам програмирация родител. Както беше споменато, когато е налице добросъвестност/неглижиране, тогава отчуждаването на децата е оправдано и диагнозата PAS не е оправдана. Когато диагнозата PAS е оправдана, тогава трябва да се обвини програмирация родител, защото той злоупотребява с детето. Сигурен съм, че същите критици не биха имали проблем да обвинят родителя, който злоупотребява или пренебрегва, за основния източник на отчуждаването на децата.

Онези, които лансират тази критика, често са жени, които твърдят, че PAS по същество е проява на моите предразсъдъци спрямо жените. Те твърдят, че бащите, жертви на PAS, най-често предизвикват отчуждаването на децата със собственото си укоримо поведение. Накратко, те твърдят: "Той сам си го е причинил и заслужава това, което е получил". Често те използват като оправдание твърдението, че той "не зачита границите на децата", "тормози ги да го посещават" и "не зачита нуждите им". Опитите на бащата да вижда децата си се превръщат в психопатологични прояви, които оправдават тяхната враждебност.

Опитът ми показва, че когато диагнозата PAS е в действие, родителят-мишена обикновено е невинна жертва. Въпреки че той (тя) може да има определени качества, които понякога да са дразнили или дори временно да са отчуждавали децата, родителят-мишена не заслужава кампанията на очерняне, постоянното презрение, пълното отхвърляне и решението никога повече да не го (я) вижда. Тогава враждебността далеч надхвърля това, което може да се очаква от тези незначителни родителски слабости (ако изобщо са налице). Единственото качество, което виждам, че родителите-мишени

притежават и което може да допринесе за отчуждението, е тяхната пасивност и страх да заявят себе си, за да не би децата да им се разсъдят още повече. На друго място съм се спирал подробно на това явление (Gardner, 2001).

Необоснована критика: PAS отговаря на медицинския модел

Факт: Тези, които ме критикуват, че използвам медицинския модел, твърдят, че пренебрегвам модела на семейните системи. Първо, почти няма страница в нито една от книгите ми за PAS, която да не включва модела на семейните системи. Непрекъснато споменавам взаимодействието и взаимовръзката между отчуждаващия родител, отчуждения родител и детето с PAS. Съответно този аспект на критиката е абсолютно неоснователен.

Що се отнася до критиката, че PAS съответства на медицинския модел, тук се подразбира, че медицинският модел е по някакъв начин неправилен и че PAS няма нищо общо с медицинския модел. Всяка диагноза в DSM-IV следва медицинския модел. За да постави диагноза, лекарят трябва да сравни симптомите на пациента с тези, изброени в книгата. Комисиите на DSM-IV многократно са отхвърляли диагнозите за семейни системи, защото те често са мъгляви и спекулативни. Почти невъзможно е те да бъдат подложени на контролирани проучвания, особено на такива, при които е гарантирана статистическа проверка. Сигурен съм, че тези, които отправят тази критика, биха искали техният лекар да следва медицинския модел при диагностицирането на всяко тяхно заболяване.

Дезинформация: Гарднър рефлексивно прилага диагнозата PAS към всички отчуждени деца и не се интересува от други източници на отчуждението на децата.

Факт: Това твърдение е абсурдно. За да се повярва в него, трябва да се пренебрегнат всички мои книги и статии, публикувани преди да напиша първата си статия за PAS през 1985 г. То показва пълно непознаване на многобройните ми публикации, книги и статии, които са написани много преди да напиша първата си статия за PAS през 1985 г. В тези публикации описвам много други причини, поради които децата са антагонистично настроени към единия от родителите - причини, които нямат нищо общо с PAS. Те включват голямото разнообразие от форми на насилие над деца (физическо, емоционално и сексуално), negliжиране на деца, изоставяне на деца и компромиси в родителските умения). Освен това описвам бунта на подрастващите, отчуждението на подрастващите и индоктринациите на сектите. Дори в книгите си за PAS съветвам проверяващите да бъдат бдителни и да проучват алтернативни обяснения за отчуждението на децата. И накрая, многократно съм заявявал, че когато е налице добросъвестно малтретиране/negliжиране, диагнозата PAS не е приложима.

Дезинформация: Работата на д-р Гарднър по PAS е довела до самоубийства и убийства на хора

Факт: Няма съмнение, че съм участвал в няколко случая, в които са се случили такива трагедии. По този начин не се различавам от огромното мнозинство други психиатри, които практикуват на пълен работен ден повече от 40 години. Намекът тук е, че по някакъв начин съм лично отговорен за тези смъртни случаи. За съжаление съображенията

за поверителност не ми позволяват да правя публични изявления относно тези конкретни случаи. Тук е приложима старата поговорка: "Всяка история има две страни." И моята страна, без да разкривам никаква конкретна информация за всеки конкретен случай, е следната: Никога не съм участвал в случай, в който да съм пряко отговорен за нечие самоубийство или убийство. И във всеки подобен случай, ако имах възможност, бих могъл да представя убедителни доказателства, че тези ужасни последствия нямат абсолютно нищо общо с мен.

Дезинформация: PAS е дискредитирана теория

Факт: Онези, които разпространяват този мит, не посочват кой е дискредитирал PAS и с какъв авторитет. Фактите са точно обратните. Все повече юристи и специалисти по психично здраве пишат статии за PAS и се позовават на нея в съдилищата. Гореспоменатите списъци с рецензирани статии за PAS и юридически цитати свидетелстват за това, че PAS не е теория, нито пък е дискредитирана.

ОЦЕНКИ НА СЕКСУАЛНИ ПОСЕГАТЕЛСТВА

Дезинформация: Оценките на д-р Гарднър за сексуални посегателства не следват насоките, определени от Американската академия по детска и юношеска психиатрия

Факт: Отново тези, които разпространяват този мит, не посочват точно кои аспекти или елементи в моя протокол не следват тези насоки. Фактите са, че те ги спазват. През 1997 г. Американската академия по детска и юношеска психиатрия публикува "Практически параметри за съдебномедицинска оценка на деца и юноши, които може да са били подложени на физическо или сексуално насилие". Бях консултант на комисията, която изготви този документ, и двете ми книги, в които са описани моите протоколи, са цитирани в този документ: "Истински и фалшиви обвинения в сексуално насилие над деца" (1992 г.) и "Протоколи за оценка на сексуално насилие" (1995 г.). Освен това моите протоколи за разграничаване на истинските от фалшивите обвинения в сексуално насилие използват същите разграничителни критерии, които огромното мнозинство от проверяващите използват при това разграничаване. Те, както и аз, са извели тези критерии от научната литература, в която са изследвани сексуално малтретирани деца, както и тези, които са ги малтретирали (мъже и жени педофили), и са очертали техните характеристики. Основната разлика между моя протокол и този, използван от други, е, че той вероятно е най-изчерпателният, напр. аз имам 66 критерия за разграничаване на децата, които са били действително малтретирани, от тези, които не са били. До този момент нито един компетентен критик не е твърдял, че който и да е отделен разграничителен критерий няма абсолютно никаква валидност за извършване на това разграничение.

Дезинформация: Протоколът на д-р Гарднър за сексуална злоупотреба няма научна валидност

Факт: В моите книги са описани протоколите, които използвам при оценките на сексуални посегателства, и са дадени научни препратки към по-голямата част от критериите, които използвам за разграничаване на истинските от фалшивите обвинения в сексуални посегателства (Gardner, 1987, 1992b и 1995). Всъщност критериите, които използвам, са извлечени от същата литература, която други използват при разграничаването на истинските от фалшивите обвинения. Моят списък с разграничителни критерии обаче като цяло е по-дълъг и изчерпателен от всички списъци, които съм виждал.

Дезинформация: Д-р Гарднър подкрепя и напълно съчувства на практикуването на педофилия

Факт: Няма абсолютно нищо, което да съм казал в някоя от лекциите си или да съм написал в някоя от публикациите си, което да подкрепя това твърдение. Ето каква е моята позиция по отношение на педофилията: считам педофилията за форма на психично разстройство. Освен това смятам, че тези, които извършват такива действия, експлоатират невинни жертви, като са малко чувствителни, ако изобщо са чувствителни, към потенциалните последици от поведението си върху децата-жертви. Много от тях са психопати, за което свидетелства неспособността им да се проектират в положението на децата, които са прелъстили, и да пренебрегват потенциалните бъдещи последици за детето от отвратителното си поведение.

Следователно всички ние се нуждаем от защита от педофилите. Затворът със сигурност е разумно място, което да ни осигури такава защита. Това е особено важно, тъй като огромното мнозинство от педофилите няма да бъдат излекувани или дори да получат значителна помощ при решаването на проблемите си чрез психотерапия - независимо от твърденията на някои психотерапевти. В зряла възраст педофилската ориентация е дълбоко заложена в мозъчните вериги и е малко вероятно да бъде променена от такъв повърхностен подход като "терапията с разговори". Не е вероятно тя да бъде променена в значителна степен и чрез техники за обуславяне, т.е. "модификация на поведението". Разумно е да се вярва, че човек може да постигне тази цел, както е разумно да се вярва, че може да промени възрастен хомосексуалист в хетеросексуален и обратно.

Подкрепям и закона "Меган", който изисква от общностите да научат за присъствието сред тях на педофили, които току-що са излезли от затвора. Вярвам обаче, че същите закони трябва да се прилагат и за тези, които са били осъдени за някои други престъпления, като изнасилване (което в известен смисъл е подобно на педофилията), убийство, палеж и други престъпления, които представляват огромен риск за обществото. Накратко, не изпитвам абсолютно никаква симпатия към педофилите и фактът, че съм свидетелствал в съдилищата в защита на невинни лица - които са били несправедливо обвинени в педофилия - не означава, че по някакъв начин съчувствам на онези, които действително извършват такова отвратително престъпление.

Дезинформация: Д-р Гарднър смята, че педофилията е нещо добро за обществото

Факт: Смятам, че педофилията е нещо лошо за обществото. Вярвам обаче, че педофилията, както и всички други форми на нетипична сексуалност, е част от човешкия репертоар и че всички хора се раждат с потенциал да развият някоя от формите на нетипична сексуалност (които в DSM-IV се наричат парафилии). Признанието ми, че дадена форма на поведение е част от човешкия потенциал, не е одобрение на това поведение. Изнасилването, убийството, сексуалният садизъм и сексуалният тормоз са част от човешкия потенциал. Това не означава, че одобрявам тези мерзости. Отбелязал съм историческия факт, че педофилията е била и все още продължава да бъде широко разпространено явление. За съжаление, това се тълкува от някои като знак, че одобрявам тази практика. Това е равносилно на твърдението, че онези, които отбелязват повсеместното разпространение на изнасилванията и убийствата, по този начин одобряват тези зверства.

Дезинформация: Д-р Гарднър вярва, че педофилите трябва да получават основно попечителство над децата си.

Факт: Смятам, че педофилията е психично разстройство, отвратителна експлоатация на деца. Никога не съм подкрепял педофил в стремежа му да получи първостепенно попечителство над детето си. Тъй като съм свидетелствал в полза на фалшиво обвинени обвиняеми, има хора, които твърдят, че рефлекторно защитавам педофилите и симпатизирам на това, което правят. Няма абсолютно нищо в нищо, което някога съм казал или написал, което да подкрепя това абсурдно твърдение. Когато в спор за попечителство стигна до заключението, че обвиненият баща има педофилски наклонности, ще посъветвам съда да осигури защита на децата. Никога не съм препоръчвал основно попечителство на такъв родител, нито мога да си представя, че някога ще го направя.

Дезинформация: Д-р Гарднър вярва, че огромното мнозинство от обвиненията в инцестно сексуално насилие са фалшиви

Факт: Вярвам, че огромното мнозинство от обвиненията в кръвосмешение и сексуално насилие са верни. Съществуват и други категории обвинения в сексуално насилие, например обвинения срещу бавачки, духовници, скаути, учители, непознати, както и обвинения в контекста на спорове за попечителство над деца. Всяка категория има своя собствена вероятност да бъде вярна или невярна. Вярвам, че огромното мнозинство от обвиненията са фалшиви именно в категорията на споровете за попечителство над деца, като това вярване намира подкрепа в научната литература. Тази категория представлява само една от многото и въпреки че фалшивите обвинения в спорове за попечителство над деца са често срещана практика, тази категория представлява само малка част от всички групи взети заедно. Когато се комбинират всички групи, аз твърдя, че огромното мнозинство от обвиненията в сексуално насилие са верни.

Дезинформация: Д-р Гарднър вярва, че всеки има педофилски наклонности

Факт: Вярвам, че всички хора се раждат с потенциал да участват във всякакъв вид нетипично сексуално поведение, познато на човечеството. Родителите и другите настойници е добре да потискат социално неприемливото поведение и да насочват сексуалните нагони на детето към социално приемливи форми. Това трябва да се случи още в ранна детска възраст. В нашето общество педофилският потенциал е потиснат успешно при огромното мнозинство от хората. Тези, които не са преживели такова потискане, стават педофили. В световната история е имало и други общества, които не са потискали педофилските наклонности. Фактът, че такова потискане не е било осъществено, е исторически факт. Това не означава, че предлагам да подражаваме на такива общества или че одобрявам педофилията. Човешкото жертвоприношение е било широко разпространено в много общества в световната история. Това също е исторически факт. Констатирането на този факт не означава, че одобрявам тази практика. Потискането на примитивните импулси е необходимо за съществуването на едно цивилизовано общество. Аба Ебан, бивш посланик на Израел в Съединените щати, се изрази добре: "Човекът става цивилизован, когато животинските му импулси са укротени, подчинени и преодолени от социалната му природа."

Дезинформация: Гарднър вярва, че съдиите, адвокатите, съдебните заседатели и оценителите, които участват в съдебни дела за сексуално насилие, се "възбуждат" сексуално в хода на съдебния процес.

Факт: Както медиите добре знаят, сексът и насилието привличат вниманието. Хората са по-склонни да четат за тези проблеми, отколкото за по-малко "интересни" теми. Отричането на любопитните интереси означава отричане на реалността. Това не означава, че вярвам, че хората седят в съдебната зала в състояние на силна сексуална възбуда, докато тече процесът. Това, което казвам, е, че хората в съдебната зала са също толкова склонни да бъдат извънредно внимателни към секса и насилието, колкото и тези извън съдебната зала.

Дезинформация: Д-р Гарднър силно подкрепя Северноамериканската асоциация за любов между мъже и момчета (NAMBLA)

Факт: Никога не съм бил член на тази организация и се противопоставям на основните ѝ принципи. Възрастните мъже, които правят секс с момчета, ги експлоатират, развращават ги и допринасят за развитието на сексуална психопатология у тях. Позицията на NAMBLA е, че ако детето се съгласи, тогава педофилският акт е приемлив и дори желан. Това е рационализация на разврата. Децата могат да бъдат съблазнени да дадат съгласието си за всичко, включително и за убийство. Обществото трябва да се защити от онези, които биха използвали нашите деца. Затворът е едно разумно място за осигуряване на такава защита.

Точно възприятие: Д-р Гарднър смята, че обществото, особено нашата наказателна система, се отнася твърде сурово към възрастните, които правят секс с деца.

Факт: Това е вярно. Въпреки това намекът тук е, че никога не бих вкарал педофилите в затвора или не бих ги наказвал по какъвто и да е начин. Това не е вярно. Вярвам, че повечето педофили са неизлечими и че трябва да предпазваме себе си и децата си от тях. В този смисъл затворът е отлично място, където да ги настаним. Вярвам обаче, че педофилите се третират по различен начин и много по-строго, отколкото другите престъпници. Не се притеснявам да говоря за педофила като за престъпник, въпреки че в DSM-IV има диагноза за педофилско поведение. В повечето щати вече действат законите на Меган, които задължават местната полиция да уведомява хората в общността, че сред тях живее наскоро вкаран в затвора педофил. Уведомленията се поставят в полицейските участъци, пощите и на други места. За убийците няма закони на Меган. Няма закони на Меган за изнасилвачите. Няма закони на Меган за подпалвачи или за други престъпления. Съществуват само закони на Меган за сексуални насилници. Именно това имам предвид, когато казвам, че обществото се отнася по-строго към сексуалните насилници, отколкото към хората, извършили други престъпления.

Освен това, когато хората, извършили всички останали престъпления, различни от сексуалните посегателства, излежат присъдите си, законът изисква лицето да бъде освободено от затвора от затворническите власти. Това не важи за извършителите на сексуално насилие над деца. Те могат да бъдат задържани в затвора и след изтичане на присъдата

им и аз съм виждал случаи, в които това се е случвало. Обикновено от тях се изисква да се лекуват, докато се "излекуват". Ако предполагаемият насилник настоява, че изобщо не е извършвал сексуални престъпления и е бил лъжливо вкаран в затвора, тогава лицето може да остане в затвора за неопределено време. Именно това имам предвид, когато казвам, че обществото се отнася много по-сурово към сексуалните насилници, отколкото към хората, извършили други престъпления.

Дезинформация: Интересът на д-р Гарднър в областта на сексуалното насилие над деца вероятно е свързан с факта, че самият той е опетнен по някакъв начин в тази сфера, например самият той е бил сексуално малтретиран като дете или пък самият той е сексуален насилник

Факт: Никога не съм бил сексуално малтретиран като дете. Никога не съм злоупотребявал сексуално с дете.

Дезинформация: Работата на д-р Гарднър е допринесла за истерията срещу сексуалните посегателства в тази страна

Факт: Тази критика ми приписва силата да създам национална истерия, която не е съществувала преди моите публикации. Описването на дадено явление не означава, че съм го създал. Моята книга "Истерия срещу сексуалното насилие: (Gardner, 1991a), т.е. поне шест или седем години след началото на истерията. (Читателят може би си спомня, че обвиненията на Макмартин се появиха през 1983 г., а обвиненията на Кели Майкълс - през 1988 г.) Очевидно явлението истерия за сексуални посегателства е било в ход преди публикуването на тази книга. В известен смисъл тази критика ме ласкае, защото ми придава власт, далеч надхвърляща тази, която всъщност имам.

Дезинформация: Гарднър е отговорен за това, че съдиите в Съединените щати и Канада не вярват на майки, които твърдят, че децата им са били сексуално малтретирани от съпрузите си. В резултат на това децата не са защитени от бащите си педофили

Факт: Това отново предполага, че аз, един-единствен човек, мога да имам такова огромно влияние върху съдебната система на цял континент. Алтернативното обяснение, а именно, че моят принос е извадил наяве мерзостта на фалшивите обвинения в сексуално насилие, не се признава от тези, които разпространяват този мит.

Неоправдани критики: Гарднър рефлексивно смята, че обвинението в сексуално насилие е фалшиво, и не отделя нужното внимание на истинските обвинения в сексуално насилие

Факт: Тази критика е нелепа и не може да бъде подкрепена от нито една от моите публикации за сексуалните злоупотреби. Във всяка от моите книги за разграничаване на истинските от фалшивите обвинения в сексуално насилие (читателят ще обърне внимание на заглавието) описвам подробно клиничните прояви, когато обвинението е истинско, и клиничните прояви, когато обвинението е фалшиво (Gardner, 1987, 1992a, 1995). Въпреки че написах, че огромното мнозинство от обвиненията в сексуална злоупотреба, които възникват като следствие от PAS, са фалшиви, написах също така, че огромното мнозинство от обвиненията в сексуална злоупотреба, които възникват в контекста на непокътнатите семейства, е по-вероятно да бъдат истински. Писал съм също така, че огромното мнозинство от обвиненията в контекста на обвиненията за гледане на деца, обвиненията за тренъори, обвиненията за духовници и обвиненията за скаути е по-вероятно да са верни.

ОЦЕНКИ НА ПОПЕЧИТЕЛСТВОТО НАД ДЕЦА

Дезинформация: Оценка на д-р Гарднър за попечителство не следват насоките, определени от Американската психологическа асоциация

Факт: Моите процедури за оценка на попечителство над деца следват всички тези насоки. Онези, които разпространяват този мит, не посочват конкретно какво от тези насоки не е спазено от моите процедури за оценка на попечителството. Всъщност моите публикации, описващи процедурите ми, са цитирани в Насоките за оценка на попечителството над деца в бракоразводни производства на Американската психологическа асоциация от 1994 г. В Насоките се цитират моята книга *Family Evaluation in Child Custody Mediation, Arbitration, and Litigation* (1989 г.), първото издание на книгата ми за синдрома на родителското отчуждение (1992a), както и сборникът ми *True and False Accusations of Child Sex Abuse* (1992b). В този списък няма друг автор, който да има три цитирания.

Дезинформация: Д-р Гарднър е лишен от правото да свидетелства в много съдилища в Съединените щати.

Факт: Това е чист мит. Към днешна дата съм свидетелствал пряко в около 30 щата, а в

други - по телефона. Свидетелствам от 1960 г. насам. Нито веднъж съдът не е постановил, че не съм квалифициран да свидетелствам като експерт.

Дезинформация: Д-р Гарднър е наемен работник

Факт: Когато се съглася да участвам в съдебен спор за попечителство, има процес от три стъпки, който всеки потенциален клиент трябва да премине. Първо, трябва да се направи всеки опит за привличането ми като независим експерт от съда. Ако това не успее, след известно проучване на делото може да бъда готов да бъда признат за експерт на поканената страна, но не давам предварителни обещания, че ще подкрепя позицията на тази страна. Изисквам от канещата страна да подпише документ, в който се съгласява да плати хонорара ми и дори за свидетелските ми показания, ако в крайна сметка реша, че противната страна заслужава моята подкрепа. Имало е случаи, в които в хода на моята оценка съм стигал до заключението, че позицията на противната страна е по-убедителна, и в крайна сметка съм свидетелствал в нейна полза. Копие от този документ може да се намери в допълнението към книгата ми "Синдромът на родителското отчуждение", второ издание (Gardner, 1998 г.).

Дезинформация: Д-р Гарднър свидетелства предимно в подкрепа на мъжете

Факт: Този мит няма абсолютно никакво основание. Свидетелствал съм в полза на жени, които са станали жертва на съпрузи, предизвикващи PAS, и съм свидетелствал в полза на мъже, чиито съпруги са предизвикващи PAS. Всъщност през последните няколко години броят на мъжете, предизвикващи PAS, срещу които съм свидетелствал, се увеличи значително до степен, в която съотношението вече е около 50/50.

ЛИЧНИ (AD HOMINEM) НАПАДКИ

Дезинформация: Д-р Ричард Гарднър е предубеден към жените

Факт: Това не може да бъде обосновано с нищо, което някога съм писал, изнасял или свидетелствал в съда. Що се отнася до предполагаемата пристрастност към пола, свързана със синдрома на родителското отчуждение, фактите са, че като цяло препоръчвам майките, предизвикващи PAS, както в леката, така и в умерената категория, да запазят основното попечителство. Когато PAS е тежък или бързо се доближава до тежкото ниво и майката е основният причинител, тогава препоръчвам промяна на попечителството. Но това представлява само малък процент от случаите. Точно такива са и препоръките, които отправям в книгата си "Терапевтични интервенции за деца със синдром на родителско отчуждение" (Gardner, 2001).

Освен това, тъй като понастоящем бащите все по-често внушават PAS на децата си, аз още по-често свидетелствам в подкрепа на жени, които са станали жертва на внушаването на PAS от страна на техните съпрузи.

Дезинформация: Д-р Гарднър е защитник на групите за права на мъжете

Факт: Никога не съм членувала в групи за защита на правата на мъжете. Всъщност никога не съм бил член на каквато и да е група за защита на правата на мъжете. Много мъже от групите за правата на мъжете са много доволни от мен, защото изиграх важна роля в привличането на общественото внимание към фалшивите обвинения в сексуално насилие в контекста на споровете за попечителство над деца и съм свидетелствал в подкрепа на невинни мъже в тази категория. В същите групи обаче има много мъже, които са критични към мен, защото твърдят, че не препоръчвам достатъчно често промяна на мярката за попечителство на майки, които са предизвикали леки и умерени нива на ПАС у децата си. Както вече споменах, обикновено запазвам такава препоръка за сравнително малък процент майки, които са предизвикали много сериозни нива на умерена и/или тежка степен на PAS.

Дезинформация: Д-р Гарднър твърди, че е клиничен професор по детска психиатрия в Колежа за лекари и хирурзи към Колумбийския университет, но там преподава много малко.

Факт: Подтекстът на това твърдение е, че по някакъв начин се представям невярно. От 1963 г. съм преподавател в Медицинския факултет на Колумбийския университет. В ранните години преподавах повече, отколкото през последните години, но подобно намаляване на преподавателските задължения е обичайно за висшите преподаватели в медицинския факултет. Още по-важно е, че хората, които се занимават със значителна изследователска и писателска дейност, обикновено преподават много по-малко. Това беше и моята позиция.

Когато през 1983 г. бях повишен в ранг на редовен професор, бях първият човек в историята на катедрата по детска психиатрия в Колумбия, който получи този ранг и който беше предимно на частна практика (а не преподавател на пълен работен ден). Трябваше да отговоря на всички същите изисквания, необходими за повишението на щатните преподаватели И това беше вярно и когато няколко години по-рано бях повишен в ранг доцент.

Дезинформация: Публикациите на д-р Гарднър не са рецензирани от специалисти

Факт: Публикувал съм около 150 статии, от които около 85 са в рецензирани списания.

Дезинформация: Д-р Гарднър има собствена издателска компания, Creative Therapeutics, Inc., и издава всичките си книги чрез собствената си компания

Факт: Аз притежавам Creative Therapeutics, Inc. и от 1978 г. насам публикувам повечето (но не всички) от книгите си чрез Creative Therapeutics. Намекът е, че Creative Therapeutics е някакъв вид суетна преса и че ако не беше тя, нямаше да мога да намеря издатели за книгите си. Фактите са, че между 1960 г. и 1983 г. съм публикувал книги в следните други издателства: 4 - Bantam Books (Gardner, 1971b, 1979, 1981, 1983); 6 - Jason Aronson, Inc (Gardner, 1970, 1971a, 1973a, 1973b, 1975, 1976); 1 - Avon Books (Gardner, 1974); 1 - Doubleday (Gardner, 1977); 2 - Prentice-Hall (Gardner, 1972, 1974); 1 - G. P. Putnam's

(Gardner, 1978); и 1 - George Stickley Co, (Gardner, 1977b) През 1991 г. Bantam публикува второто издание на книгата ми The Parents Book About Divorce (Gardner, 1991b) . Освен това периодично получавам покани от други издателства да напиша книги. Основната причина, поради която през последните години публикувам чрез Creative Therapeutics, е, че имам много по-голяма автономия по отношение на размера и съдържанието на книгата, а и възвръщаемостта е по-благоприятна.

Освен това много от моите книги и терапевтични инструменти са публикувани на чужди езици от издателства в различни страни: Японски, испански, холандски, френски, немски, италиански, иврит, чешки и руски.

Дезинформация: Д-р Гарднър има публицист

Факт: Имаше период от приблизително девет месеца (от есента на 1992 г. до лятото на 1993 г.), когато използвах услугите на публицист. Целта беше да се привлече общественото внимание към един много важен случай, в който участвах. Това беше единственият случай, в който съм ползвал услугите на публицист.

Дезинформация: Д-р Гарднър използва техники за насилствено интервюиране, при които принуждава децата да кажат каквото той иска от тях.

Факт: Прави всичко възможно да записвам на видео интервютата си с деца, които твърдят, че са били обект на сексуално насилие. Направил съм стотици часове такива интервюта. Нито веднъж никой не е успял да демонстрира техники за насилствено разпитване по време на тях. Всъщност разпитите ми често се гледат в друга стая - чрез монитор - от родители, адвокати, специалисти по психично здраве, а понякога и от терапевта на самото дете. Нито веднъж никой не се е оплаквал, че разпитите ми са били принудителни, дори при обстоятелства, при които страните са можели да прекъснат разпита ми, докато той е бил в ход. Записите от разпитите са на разположение и на двете страни и въпреки това нито веднъж адвокат на противната страна не е взел такъв запис и дори не се е опитал да докаже пред съда, че разпитът ми е бил принудителен.

Дезинформация: Д-р Гарднър е изключително скъп и представлява само богати хора

Факт: Хонорарът ми е по-висок от средния, но е съизмерим с този на хора с моето ниво на опит и знания. Освен това съм извършил значителна част от работата си безвъзмездно. Във всеки един момент обикновено имам един или двама пациенти pro bono, на които се посвещавам толкова усърдно, колкото бих се посветил, ако ми плащаха. Тук не се различавам от много други лекари, чиито хонорари от тези, които могат да плащат, им дават възможност да предоставят услуги на ниска цена - или дори безвъзмездно - на други.

Дезинформация: Интересът на д-р Гарднър към споровете за попечителство над деца вероятно се дължи на факта, че самият той е участвал в такъв спор

Факт: Никога не съм участвал в спор за попечителство над деца, в който да участват моите деца.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Както вече споменах, написах тази статия с голямо нежелание. Въпреки това осъзнавам нейната важност и сега съм доволен, че я написах. Вярвам, че по-ранните версии са изиграли някаква роля, може би малка, за разсейването на някои от дезинформациите, които бяха разпространени за мен и моята работа.

СПОРАЗУМЕНИЯ

Американска академия по детска психиатрия (1997 г.). Практически параметри за съдебномедицинска оценка на деца и юноши, които може да са били подложени на физическо или сексуално насилие. Списание на Американската академия по детска и юношеска психиатрия, 36:423-442.

Американска психиатрична асоциация (1994 г.). Диагностични критерии от DSM-IV. Американска психологическа асоциация (1994 г.). Насоки за оценка на попечителството над деца в бракоразводни производства. Вашингтон, окръг Колумбия: Американска психологическа асоциация.

Gardner, R.A. (1970 г.). *The Boys and Girls Book About Divorce* (твърда корица). NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1971a). *Терапевтично общуване с деца: Техниката на взаимното разказване на истории*. NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1971b). *The Boys and Girls Book About Divorce* (Книга за момчетата и момичетата за развода) (издание с меки корици). NY: Bantam Books, Inc.

_____ (1972). *Историите на д-р Гарднър за реалния свят, том I*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.

_____ (1973a). *MBD: Семейната книга за минималната мозъчна дисфункция*. NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1973b). *Understanding Children-A Parent's Guide to Child Rearing* (Разбиране на децата - наръчник за родителя за възпитанието на децата). NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1974a). *Приказките на д-р Гарднър за днешните деца*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.

_____ (1974b). *Приказки на д-р Гарднър за реалния свят* (издание с меки корици). NY: Avon Books, Inc.

_____ (1975). *Психотерапевтични подходи към съпротивляващото се дете*. NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1976). *Психотерапия с деца, разведени след развод*. NY: Jason Aronson, Inc.

_____ (1977a). *Книга за родителите относно развода*. NY: Doubleday & Company, Inc.

_____ (1977b). *Съвременни приказки на д-р Гарднър*. Philadelphia, PA: George Stickley Co.

_____ (1978). *Книга за момчетата и момичетата за семействата с един родител*. NY: G.P. Putnam's Sons.

_____ (1979). *The Parents Book About Divorce (The Parents Book About Divorce)* (издание с меки корици). NY: Bantam Books, Inc.

_____ (1981). The Boys and Girls Book About Stepfamilies (Paperback edition) . NY: Bantam Books.

_____ (1983). The Boys and Girls Book About One Parent Families (Paperback Edition) . NY: Bantam Books.

_____ (1987). The Parental Alienation Syndrome and the Differentiation Between Fabricated and Genuine Child Sex Abuse (Синдромът на родителското отчуждение и разграничаването на измисленото от истинското сексуално насилие над деца). Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1989). Семейна оценка при медиация, арбитраж и съдебни дела за попечителство над деца. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1991a). Истерия, свързана със сексуални посегателства: Salem Witch Trials Revisited. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1991b). The Parents Book About Divorce (Книга за родителите относно развода), второ издание. NY: Bantam Books.

_____ (1992a). Синдромът на родителското отчуждение: Ръководство за специалисти по психично здраве и юристи. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1992b). Истински и фалшиви обвинения в сексуално насилие над деца. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1995). Протоколи за оценка на сексуални злоупотреби. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (1998). Синдромът на родителското отчуждение, второ издание. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (2001). Терапевтични интервенции за деца със синдром на родителско отчуждение. Cresskill, NJ: Creative Therapeutics, Inc.

_____ (2002a). Синдром на родителско отчуждаване срещу родителско отчуждаване: Коя диагноза трябва да използват оценителите при съдебни спорове за попечителство над деца? Американско списание за семейна терапия, 30(2):101-123.

_____ (2002b), Статии в рецензирани списания и публикувани книги за синдрома на родителското отчуждение (PAS) (1985-2002 г.)
http://richardagardner.com/pas_peerreviewarticles

_____ (2002c), Свидетелски показания относно синдрома на родителското отчуждение са допуснати в съдилищата в много държави и страни (1987-2002 г.).
http://richardagardner.com/pas_legalcites
